

TIDIGARE AVGÖRANDE

Nacka tingsrätts, miljödomstolen, deldom 2008-04-30 i mål nr M 1761-07

KLAGANDE

Bostadsrättsföreningen Josephinagården, 716411-7355
c/o Stefan Bognäs
Högbergsgatan 67
118 26 Stockholm

Ombud: Advokat Anna Fernqvist Svensson
Box 7305
103 90 Stockholm

MOTPART

Staten genom Banverket
Östra banregionen, Projektenheten
Box 1070
172 22 Sundbyberg

Ombud:
Advokatfirman Åberg & Co AB
Box 16295
103 25 Stockholm

Ombud: Advokat Bo Nilsson och advokat Karin Hernvall
Box 16295
103 25 Stockholm

SAKEN

Domvilla

MILJÖÖVERDOMSTOLENS AVGÖRANDE

Miljööverdomstolen avslår Bostadsrättsföreningen Josephinagårdens klagan över domvilla.

YRKANDE M.M.

Bostadsrättsföreningen Josephinagården (föreningen) har klagat över domvilla och yrkat att Miljööverdomstolen ska undanröja miljödomstolens deldom samt avvisa Banverkets ansökan om tillstånd till bortledning av grundvatten från planerad spårtunnel m.m. för den s.k. citybanan vid station Stockholm Södra på Södermalm i Stockholms kommun. Föreningen har även yrkat ersättning för sina rättegångskostnader i Miljööverdomstolen.

Staten genom Banverket (Banverket) har bestritt föreningens yrkanden.

UTVECKLING AV TALAN

Föreningen

Enligt föreningen är den miljökonsekvensbeskrivning som Banverket gav in i miljödomstolens mål ofullständig. Av miljökonsekvensbeskrivningen skulle även ha framgått vilka miljöeffekter i övrigt som projektet i sin helhet skulle kunna ge upphov till och inte enbart grundvattenbortledningen och infiltrationen. Arbetet med tunneldrivningen har betydelse för störningar i form av bl.a. vibrationer, buller och utsläpp till luft till följd av sprängningar samt buller och utsläpp till luft till följd av uttransporter av sprängsten m.m. från tunnlar.

En godtagbar miljökonsekvensbeskrivning är en processförutsättning. Enligt 34 kap. 1 § rättegångsbalken ska fråga om hinder för målets upptagande av rätten företas så snart anledning förekommer därtill. Bristerna i den miljökonsekvensbeskrivning som givits in av Banverket är väsentliga och det ålåg därför miljödomstolen att själv ta upp frågan om rättegångshinder och därefter avvisa ansökan.

Att den miljöfarliga verksamheten i detta fall inte var tillståndspliktig enligt miljöbalken innebar inte att denna kunde förbises vid prövningen av den tillståndspliktiga vattenverksamheten. De relevanta miljömässiga konsekvenserna av projektet bedömdes inte av miljödomstolen och de fick inte heller den reglering som var nödvändig.

Miljödomstolens dom ska därför enligt föreningen undanröjas med stöd av 59 kap. 1 § första stycket 1 eller 4 rättegångsbalken.

Banverket

En miljökonsekvensbeskrivning behöver inte innehålla andra uppgifter än sådana som behövs för den prövning som aktualiseras genom ansökan.

Den av Banverket ingivna miljökonsekvensbeskrivningen och i målet gjorda kompletteringar innehöll de uppgifter som föreningen påstår saknades. Till ansökan om tillstånd till vattenverksamhet vid bergtunnlar m.m. för citybanans huvudanläggning på Södermalm bifogades bl.a. en miljökonsekvensbeskrivning beskrivande konsekvenserna av vattenverksamheten. Miljökonsekvensbeskrivningen kompletterades senare med den miljökonsekvensbeskrivning som upprättades med anledningen av prövningen enligt lagen (1995:1649) om byggande av järnväg. I denna beskrivs den miljöfarliga

verksamhet som projektet citybanan i dess helhet kommer att ge upphov till och dess konsekvenser för människors hälsa och miljön.

Banverket har alltså tillhandahållit miljödomstolen det underlag som erfordrades för att domstolen skulle kunna avgöra om och i vilken mån en reglering av den miljöfarliga verksamheten lämpligen skulle ske.

MILJÖÖVERDOMSTOLENS SKÄL

Miljööverdomstolen prövar först om den miljökonsekvensbeskrivning som getts in i målet i miljödomstolen innehåller de uppgifter som behövs för miljödomstolens prövning.

Av Miljööverdomstolens beslut 2007-04-20 i mål nr M 8597-06 framgår att en miljökonsekvensbeskrivning ska omfatta miljökonsekvenserna i sin helhet av ett projekt och inte endast vissa begränsade miljöeffekter. Den miljökonsekvensbeskrivning som Banverket givit in och sedan kompletterat vid miljödomstolen innehåller en beskrivning av miljöeffekterna av projektet citybanan i sin helhet. Den innehåller enligt Miljööverdomstolen de uppgifter som behövs enligt 6 kap. 7 § miljöbalken och det förelåg därför inte något rättegångshinder, som miljödomstolen haft att självant beakta.

Föreningen har vidare gjort gällande att miljödomstolen vid prövningen av ansökan inte har bedömt och reglerat andra miljökonsekvenser av projektet än de som följer av den tillståndsgivna vattenverksamheten. Enligt föreningen har domstolen därmed, som Miljööverdomstolen uppfattar det, gjort sig skyldig till ett grovt rättegångsfel enligt 59 kap. 1 § första stycket 4 rättegångsbalken.

Vad föreningen har anfört i denna del har inte tidigare åberopats i rättegången. Enligt 59 kap. 1 § andra stycket rättegångsbalken ska klagan om domvilla enligt första stycket 4 avvisas om klaganden inte gör sannolikt att han har varit förhindrad att åberopa omständigheten i rättegången eller han annars haft giltig ursäkt att inte göra det. Av förarbetena till denna bestämmelse framgår att den infördes för att förhindra att möjligheten till besvär över domvilla utnyttjas i fall som rätteligen borde ha hanterats inom ramen för ett överklagande (prop. 1988/89:95 s. 97).

Miljödomstolen har utförligt motiverat varför det inte fanns behov av att reglera den miljöfarliga verksamhet som projektet också ger upphov till. Denna bedömning hade kunnat hanteras inom ramen för ett överklagande. Föreningen har inte varit förhindrad att överklaga domen och någon giltig ursäkt för att man inte gjort det har inte framkommit. Föreningens klagan över domvilla kan således inte heller på denna grund bifallas.

Vid denna utgång har föreningen inte rätt till ersättning för sina rättegångskostnader i Miljööverdomstolen.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga A
Överklagande senast 2009-04-24

I avgörandet har deltagit hovrättslagmannen Ulf Bjällås, miljørådet Sven Bengtsson samt hovrättsråden Henrik Runeson och Liselotte Rågmark, referent. Enhälligt.

Föredragande har varit tf. hovrättsassessorn Henrik Nilsson.